

зазначено, що кіберзлочинність – це сукупність кіберзлочинів. А вже сам кіберзлочин є небезпечним винним діянням у кіберпросторі.

Серед основних проблем українського термінознавства перше місце посідає проблема відбору з різноманітних варіантів та органічного входження терміну в лексичну систему національної мови, збереження національного колориту термінології в умовах широких глобалізаційних та інтеграційних процесів сучасності. Дискусії відбуваються й щодо відбору найбільш прийнятних назв спеціальних понять з низки дублетних найменувань, а також щодо способів й засобів лексикографічного опрацювання найменувань процесових понять, словотвірна структура яких відрізняється від структури термінів інших слов'янських мов.

Список використаних джерел

1. Войтенко Ю. А. Кібербезпека – проблема століття. Офіційний сайт «Єдиної служби правової допомоги 3222». URL: http://3222.ua/article/kberbezpeka-problema_stolttya.htm.
2. Oxford English Dictionary. URL: www.askoxford.com.
3. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. <http://dictionary.cambridge.org>.
4. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.

Котовська Олександра Андріївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри юридичного документознавства навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук *Усачова К. С.*

ВПЛИВ ДІАЛЕКТІВ НА МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Мовлення – реалізація мови людьми у процесі спілкування. Одним зі шляхів втілення мови як загального явища є національна мова – сукупність усіх слів, граматичних форм та особливостей вимови людей, які говорять конкретною мовою. Різновидом національної мови є діалект, який в свою

чергу поділяється на територіальний та соціальний (соціолект). Соціолекти не становлять цілісної системи комунікації, а є особливостями мови у вигляді слів, словосполучень, синтаксичних конструкцій. До соціальних діалектів належать: арго, жаргони, сленг. У свою чергу жаргони поділяються на професійні, вікові, групові діалекти.

Метою цієї розвідки є аналіз соціолектів як засобу спілкування в молодіжному середовищі.

Мовні норми спілкування сучасної української молоді здебільшого зумовлені культурними та соціальними процесами, які відбувались в суспільстві 50–60 років тому, на які глобально вплинула радянська примусова політика русифікації та повне вилучення цензурою українських діалектів з літературної мови та з мови повсякденного вжитку. Адаже сучасна молодь перейняла особливості мовлення від батьків та найближчого оточення, яке виховувалось в непрості часи змін політичних курсів.

Сьогодні, коли в суспільстві є свобода слова і зняті майже всі «табу», людина сама собі нормує мововживання. І особливо така лібералізація проявляється в молодших вікових групах. Якщо взяти до уваги емоційно-психологічні ознаки підліткових (студентських) груп, які є дуже сприйнятливими до наслідування поведінки популярних осіб, то можна зауважити, що швидкість поширення соціолектів в молодших вікових групах буде вищою, ніж в інших вікових групах. Важливо зазначити, що соціолектизми англійського походження в таких умовах розповсюджуються блискавично («кул», «лайк», «ок» тощо), що негативно впливає на розвиток національної мови. Українська мова є переважана словами іншомовного походження, що є не зовсім доречним, оскільки вона містить достатньо ресурсів, щоб генерувати діалектизми (соціолектизми) на запит суспільства.

Можна стверджувати, що сьогодні серед молоді соціолекти мають інфекційний характер, оскільки учасники цієї вікової групи легко піддаються впливу авторитетних носіїв мови, а також неписаних законів моди на спрощення спілкування, іронію, дотепність, доступність, мобільність.

Спілкування молоді в сучасних умовах передбачає лояльне ставлення до ненормативної лексики, яка зайняла вже своє щільне місце між соціолектизмами, що є неприпустимим насамперед з погляду моралі та етики. Тому багато науковців-філологів зараз досліджують цей феномен. Так, питання неприпустимості здешевлення мови молоді порушує у своїй статті «Мовленнєва культура сучасної молоді»

В.Ф. Александрова, де вона описує вразливість молодого покоління до надмірного вжитку жаргонізмів, просторіччя й інших позамовних засобів.

Варто зазначити, що національні територіальні діалекти не мають такого згубного впливу на культуру мовлення, як соціальні, а навпаки збагачують її. Яскравим прикладом цього є творчість Андрія Кузьменка (Кузьми Скрябіна), Оксани Забужко, Ірени Карпи, Христини Соловій, яка популяризує лемківський діалект та інших багатьох сучасних діячів мистецтва. З іншого боку, Сергій Жадан у своєму романі «Інтернат» широко послуговується соціолектами з метою реалістичного відтворення подій. Проте цим твором він підкреслює, що ненормативні сленгові одиниці вульгаризують мовлення та принижують його естетичну вартість.

Користування сленгізмами та жаргонізмами в повсякденні залежить не лише від стилю мовлення оточуючих, але й від індивідуального освітнього рівня носія мови, його психоемоційного стану, відповідності певній соціальній групі, і ці чинники постійно змінюються, тому соціолектизми часто мігрують з однієї соціальної групи до іншої, можуть частково або взагалі зникнути з лексику. Наприклад, якщо молода людина закінчує навчання і починає працювати в певному колективі, то вона вже менше використовує студентські сленгізми, такі як «хвіст», «общага», «шпора» тощо, а більше застосовує під час спілкування професійні жаргонізми.

Слід зазначити, що професійних жаргонів є багато, як от у автомобілістів, у вчителів, у спортсменів (у футболістів, у хокеїстів тощо), майже кожна професія має свій жаргон. Це сприяє поповненню словникового запасу, але його якість може бути також і погіршена через засмічення кримінальними арготизмами, які сьогодні дуже популярні не лише серед молоді («блатний», «фраер», «хата» тощо).

Розглянемо деякі сучасні молодіжні сленгізми: прикол (щось цікаве); халява (задарма); хамло (невихована людина); тормоз (повільно думаючий); фейс (обличчя); відстій (погано); стрьомно (страшно); туса (зібрання людей); облом (невдача). Лише з цього короткого переліку можна зрозуміти, що ці слова об'єднує певна лаконічність та гострота думки, зухвалість, не дарма деякі філологи називають сленг «оголеним нервом».

Тому впевнено можна сказати, що молодіжний соціолект (сленг) є явищем мінливим і непостійним (ніхто з молоді зараз не користується такими словами: «потрясно», «тема», «залізно»),

загалом він спрямований на відмежування від інших соціальних груп і стрімко поповнюється новими мовними одиницями.

Сленг для молоді означає певний протест проти дорослого способу життя, засіб самовираження, за допомогою якого можна закріпитись у своїй спільноті, нав'язати свій спосіб мислення, замаскуватись або змішатись із більшістю, «бути як усі». І це є скоріше наслідком складної взаємодії різних процесів та явищ в суспільстві і культурі, ніж їх причиною. Сучасна молодь не займається аналізом свого сленгу, вона ним живе, часто не розуміючи походження тих чи інших слів. І лише особистісні ознаки розвитку та освіченості мовця дозволяють йому керувати своїм соціолектом.

Проаналізувавши спілкування в молодших сучасних вікових групах (шкільних, студентських), можна зробити висновок, що територіальні діалекти поступаються своїм місцем соціальним діалектам, зокрема сленгам, жаргонам. Це пояснюється тим, що соціолекти є більш затребуваними в побуті, невимушеними, не потребують спеціальної підготовки перед використанням, а їх вживання залежить тільки від емоційного забарвлення розмови, соціального і культурного рівня її учасників.

Список використаних джерел

1. Бугера О.А. Соціальні діалектизми: історія розвитку та теоретичного опрацювання // Філологічні студії. 2011. Вип. 6. Ч. 2.
2. Гаврилюк Н., Зозюк І. Сленг як особливість ідіостилю Кузьми Скрябіна (Андрія Кузьменка) // Волинь філологічна: текст і контекст. 2014. Вип. 17.
3. Жадан Сергій. Інтернат: роман. Чернівці: Меридіан Черновіц. 2017. 336 с.
4. Мовленнєва культура сучасної молоді // Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2013. № 8 (2). С. 7–11.
5. Науменко Л.М. Молодіжний сленг – реалії сьогодення // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. 2013. Вип. 34. С. 227–230.
6. Савицька Л. Про взаємодію жаргону і сленгу // Українська мова і література. 2000. № 15. С. 7–8.